

نشر دینم

نبرد زردشت با اهریمن

ترجمه فرگرد نوزدهم ویدیوداد (وندیداد)
و مقایسه متن اوستایی با ترجمه پارسی میانه آن

گزارنده: مریم ط. قشقایی با مقدمه دکتر نصرالله پورجوادی

سرشناسه	: طایفه قشقایی، مریم، ۱۳۵۷
عنوان فراردا دی	: اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم، پارسی-پهلوی، شرح
عنوان و نام پدیدآور	: اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم، پارسی-پهلوی، شرح : نبرد و دشت با اهریمن : ترجمه فرگرد نوزدهم ویدووداد (وندیداد) و مقایسه متن اوستایی با ترجمه پارسی میانه آن / گزارنده مریم ط، قشقایی، با مقدمه نصرالله پورجوادی، زیر نظر مجتبی منشی زاده، احسان چنگیزی
مشخصات نشر	: تهران: بوسم
مشخصات ظاهری	: ۴۶۱ ص:، رقعی
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۳۸-۳۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه
یادداشت	: کتابنامه
یادداشت	: نمایه
موضوع	: اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم، پارسی-پهلوی-تقد و بررسی : اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم-ترجمه ها : اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم، پارسی-پهلوی-مطالعات تطبیقی : اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم، پارسی-اوستایی-مطالعات تطبیقی : اوستا، وندیداد، فرگرد نوزدهم-واژه نامه ها-پارسی : زبان اوستایی-واژه نامه ها-پارسی Avestan language--Dictionaries--Persian
شماره افزوده	: ۱۲۲۲-
شناسه افزوده	: Pourjavady, Nasrollah
شناسه افزوده	: منشی زاده، مجتبی، ۱۳۳۰-
شناسه افزوده	: چنگیزی، احسان، ۱۳۵۹-
رده بندی کنگره	: PIR ۱۳۷۷
رده بندی دیویی	: ۲۹۵/۸۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۷۸۶۲۲۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

نشر نوین

نبرد زردشت

با اهریمن

ترجمه فرگرد نوزدهم ویدووداد (وندیداد)

و مقایسه متن اوستایی با ترجمه پارسی میانه آن

گزارنده: مریم ط، قشقایی با مقدمه: دکتر نصرالله پورجوادی

زیر نظر دکتر مجتبی منشی زاده

و دکتر احسان چنگیزی

ناشر: نشر بوسم

طراح جلد: هوش پاری

حروفچینی و صفحه آرایی: سمانه جهانگیری

نوبت چاپ: نخست؛ بهار ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۳۸-۳۵-۱

دفتر مرکزی نشر: میدان رسالت خیابان هنگام قزوینی پلاک ۶۶

شماره: ۰۹۱۹۳۳۹۰۳۳۴ ایمیل: dinazdehnadi@yahoo.com

* نقل و چاپ نوشته ها متوط به اجازه رسمی از ناشر است *

فهرست مندرجات

۱	پیشگفتار
۵	کار زردشت: از مجاهده با اهریمن تا مشاهده دنیا
۱۷	مقدمه مترجم
۴۱	متن اوستایی و پارسی میانه و ترجمه پارسی
۱۵۳	تحلیل داده‌ها
۲۸۹	واژه‌نامه‌ها
۲۹۰	واژه‌نامه الفبایی اوستایی براساس ماده و ریشه فعل
۳۳۷	واژه‌نامه الفبایی اوستایی
۳۴۸	واژه‌نامه الفبایی پارسی میانه
۳۵۹	منابع

پیشگفتار

این دفتر پژوهشی است دربارهٔ فرگرد نوزدهم از کتاب «ویدیوداد» (وندیداد) در اوستا. فرگرد نوزدهم از ویدیوداد خود دارای ۴۷ بند است که موضوع آن نبرد انگره مینو با زردشت و تلاش انگره مینو و دیگر دیوان برای فریفتن زردشت است، تلاشی که به نتیجه نمی‌رسد و پاسخهای کوبندهٔ زردشت سبب نالایی دیوان می‌شود و سرانجام تصمیم به کشتن وی می‌گیرند. این تصمیم دیوان منجر به شکست خودشان می‌شود و نهایتاً روانهٔ دوزخ می‌گردند. علاوه بر این، در میان این نبرد و هیاهوهای حماسی، بندهایی از این فرگرد به رواج دین مزدیسنا و تطهیر مزداپرستان، همچنین چگونگی پرستش اهورامزدا و سرنوشت روان پس از مرگ اختصاص داده شده که به صورت پرسش و پاسخ از زبان زردشت و اهورامزدا بیان می‌شود.

متن اوستایی در این پژوهش، اوستای کارل فردریش گلدنر است که مطابق با شیوهٔ بارتولومه آوانویسی شده است. در ترجمهٔ متن اساس کار بر واژه‌نامهٔ بارتولومه بوده و به ترجمه‌های دیگر چون ترجمهٔ جیمز دارمستتر، فریتز ولف، پرودس اکتور شروو، جلیل دوستخواه و هاشم رضی نیز مراجعه شده است. برای متن پارسی میانه، از نسخهٔ دادار دستور پشوتن سنجانا استفاده شده و آوانویسی بر اساس شیوهٔ مکنزی صورت گرفته است. در ترجمهٔ متن پارسی میانه به فرهنگهای پهلوی مکنزی، نیبرگ و یدالله منصوری مراجعه شده و ترجمه‌های انگلیسی انکلسریا

و مهناز معظمی نیز مورد توجه بوده است. در بخش واژه‌نامه اوستایی تک تک واژه‌ها از نظر دستوری تجزیه و تحلیل شده و تفاوت‌های متن اوستایی و ترجمه پارسی میانه آن در انتهای هر واژه نوشته شده است.

پژوهش حاضر در واقع پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد نگارنده در دانشگاه علامه طباطبائی بود که با راهنمایی استادانم دکتر مجتبی منشی‌زاده و دکتر احسان چنگیزی انجام گرفت، و پس از تغییرات و اصلاحاتی چند، و با عنوان «نبرد زردشت با اهریمن» تصمیم به چاپ آن گرفته شد. در انجام دادن این پژوهش، نگارنده خود را مدیون همه محققان و استادانی می‌داند که پیشتر درباره اوستا و مخصوص کتاب وندیداد و ترجمه آن به زبان‌های پارسی و اروپایی تحقیق کرده‌اند، بزرگانی چون کریستین بارتولومه، فریتز ولف، پرودس اکتور شرو، دستور گاویس جی کانگا، هانس رایشلت، جیمز دارمستر، ابراهیم پورداوود و جلیل دوستخواه، هاشم رضی و دیگران. اما در رأس همه استادانم که شخصاً از محضرشان استفاده کرده‌ام باید از استاد گرامی جناب آقای دکتر مجتبی منشی‌زاده و همچنین آقای دکتر احسان چنگیزی یاد کرده و مراتب سپاس خود را به ایشان ابراز نمایم. این دو بزرگوار هم موضوع این تحقیق را به نگارنده پیشنهاد کردند، و هم در مراحل مختلف تحقیق راهنمایی‌های ارزنده خود را دریغ نکردند، که اگر راهنمایی‌ها و صبوری ایشان در پاسخ به سوالات نبود، به راستی قادر به انجام این کار نبودم. از جناب دکتر فتح‌الله مجتباتی نیز صمیمانه تشکر می‌کنم که همواره مشوق نگارنده در این تحقیق بودند و علاوه بر این که به پرسشهایم پاسخ می‌دادند، منابعی را برای انجام کار معرفی می‌کردند که بسیار راهگشا بود. همچنین باید از همسر که در طول تحقیق به من کمک کرد تا برخی از مشکلات خود را در خواندن ترجمه‌های انگلیسی و فرانسوی حل کنم ابراز تشکر نمایم.

حروفچینی این کتاب یکی از مشکلات کار بود، چه تنظیم و گزینش فونت‌های مختلف پارسی و لاتین احتیاج به تخصصی دارد که کمتر کسی از عهده آن برمی‌آید و سرکار خانم سمانه جهانگیری از معدود کسانی است که در این کار مهارت دارند و علاوه بر مهارت، با صبر و شکیبایی و روی باز همه تغییرات و تصحیحات مکرر مرا پذیرفتند و مرا مرهون خویش

نمودند. سرانجام باید از مدیر انتشارات برسم، سرکار خانم دیناز دهنادی، که با مهربانی و گشاده‌رویی از چاپ این کتاب در انتشارات برسم استقبال نمودند تشکر کنم. نگارنده از خوانندگان اثر انتظار دارد لغزش‌هایی را که در آن مشاهده می‌کنند متذکر شوند تا در چاپ‌های بعدی بتواند آنها را اصلاح نماید. لغزش‌هایی که ناخواسته و به دلیل بضاعت اندک نگارنده پیش آمده است، چنانکه شاعر بزرگ شیراز، سعدی، می‌فرماید:

همانده‌ست با دامنی گوهرم	هنوز از خجالت سر اندر برم
که در بحر لؤلؤ، صدف نیز هست	درخت بلندست در باغ و پست
قبا گر حریر است و گر پرنیان	به ناچار حشوش بود در میان

مریم ط. قشقایی
بهار ۱۴۰۲، تهران